

Eskorbuto hauteskundeetara

Koldo Sagasti

Dagoeneko sumatzen da hauteskunde giroa. Bai, badakit amaigabeko kanpaina batean murgilduta bizi garela, baina, oro har, orain-txe jarri da abian hauteskontziak konkistatzeko lasterketa. Betikoek, azken hamarkadotan itsasontzia gobernatu eta hondora eramán dutenek, eskarmentua baliatzen dute lehia horretan berme argudiotzat. Eurak dira adituak, merkatuen lema gidatzen dakitenak, Deustuko Unibertsitateko ekonomia masterra dutenak, Nazioarteko Moneta Funttsaren eta Europako Banku Zentralaren oniritzia dutenak... Haien orde-z, kaosa baino ez dago, zaborra nonahi, azak baino ez ditugu jango. Begira diezaio-gun bestela Greziari eta herriak arduraga-

bekeriaz hautatutako ezkerren eskutik datorrien hondamendiari. Politikari profesionalen esperientzia fedé itsua eskatzen diote hautesleriari, baina esperientzia horrek hutsaren hurrengoa balio izan die itsasontzia porrotera joan zedin ekiditeko. Gaur egun pairatzen dugun krisialdia ez zuten aurreikusi eskarmentu handiko ekonomialari profesional horiek, edota Lehman Brotherseko gizon gorbatahunek; aitzitik, punkak izan ziren hiru hamarkada lehenago egungo panorama iragarri zutenak. Punkak, bai, gandor tenteak, *li-trona* beroak eta guzti, eurak izan ziren etorkizuna irudikatzen asmatu zuten bakarrak, beste inor ez zen haiek bezain gai

izan iragartzeko kapitalismoa eta estatua bideraezinak zirela, bide horretatik hondamendira gindoazela. 80ko hamarkada-ko punken amesgaiztoa da oraina. Har ditzagun Ikerkuntza Soziologikorako Institutuaren azken inkestaren emaitzak: langabezia, pobrezia, politikari ustelak, bankari lapurrak, ezkortasuna, sumina, amorrua... Gehitu horiei guztiei gitarra kar-rankari batzuk eta bateria arritmiko bat eta horra hor Eskorbuto, La Polla edo Kortaturen kanta bat. Zertarako berretsi konfiantza behin eta berriz huts egin digutenei? Alternatiba bakarra kaosa bada, kaosa ezin da hau baino okerragoa izan. Ez dago beste irtenbiderik... Eskorbuto hauteskun-deetara! •

Mozorroak

Amaia Agirre

Mozorroa lozorroan dugun “ni”-a ezkutatzeko dela pentsa genezake, baina ez ote da ezkutatu nahi izaten dugun hura agerian uzten duen maskara? Inauterietan dena omen zilegi, dena zilar begi, dena zehar egi. Baina ez gara inauterietan soilik mo-zorrotzen. Ez gara inauterietan soilik ez-kutatzen. Urte osoan geratzen da agerian garena eta izan nahi duguna. Izan nahi ge-nukeenaren parodia etenik gabekoa da egutegiaren joan-etorrian. Eta beti erlijioa dago atzean. Ohitura sa-kratu bihurtu dira inauteriak, baina kon-fesatzeko ordua iritsi da. Izan jaunartzeak, izan ezkontzak, izan herriko festak, izan Halloween... urte osoan gabiltza inauterie-tan. Gu mozorroen azpian, eta gainean ka-tolizismoaren zomorroa.

Jainkoak gurtzearen erritualari amen egin genion aspaldi, eta ordu batzuetako jainko-jainkosak bihurtzea bihurtu dugu bizipoz ikur. Lehen hildakoen gorantzan ere egiten ziren gisa honetako ospakizunak, baina orain bizirik gaudela sentitzeko behar ditugu horrelako jaiak. Berrogeialdiaren edo garizumaren aurre-ko ospakizun dira inauteriak. Baraualdiaren aurretik Baco ardoaren jainkoa gurtzeko an-tsia eta beharra. Biharrak egarri harrapatu-ko gaituen beldur gara agidanean. Eta zer esan jaunartze eta ezkontzei bu-ruz? Irudimenak hainbesteko arrakastarik ez duen inauteri txikiak ez al dira? Irudi-men baino irudiari men. Gurutzea lepoan eta lazoa soinekoan ibili zirkuan. Lehenen-go ostia bedeinkatua jaso eta segi aurrera. Zer-nola bataiatu ez dakidan bataio eta ez-

kontza arteko zubilana. Zuri-jana. Zauriba-na guraso eta aitona-amonon poltsikoetan. Eta segi aurrera. Eta ez bedi oparirik falta. Ai, eta ezkontzak! Eske ontzak hauek ere. Aureskua, abesbatza eta muxuak. Baina aurretik andregaiaren soinekoa bezain zu-ria den sobrea. Sobra handirik ez duenak ere gonbidatu izateko ohorea dirutan esker-tzeko obligazioa. Bestetik, ezkonberriak bai-no erakargarriago joateko ohitura izaten dute batzuek, eta inauterietan baino mozo-rrotuago doazen irudipena beste batzuek. Besterik ez. Izan eta egin nahi duzuenaren lagungarri baino ez dadila izan mozo-rrua. Aurpegia estaltzeak ez diezazuela ipurdia bistan utz. Alkohola eta disfrazaz daitezela bestela lortuko ez genukeen gehiegizko ausardiaren errudun izan. Jai koloretsuak opa dizkizuet. •